

B e s z á m o l ó

Révfülp Nagyközség képviselő-testülete 2019. november 18-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzati fenntartású Révfülpi Honismereti Gyűjtemény (Múzeum) 2019. évi működése.

Készítette: *Miklós Tamás* gyűjteménykezelő

Tárgyalja: *Oktatási, Szociális és Kulturális Bizottság*

Jogszábállyal nem ellentétes.
Tóthné Titz Éva jegyzőt helyettesítő aljegyző.

Tisztelt Képviselő-testület!

Révfülp Nagyközség Képviselőtestülete egy évvel ezelőtt, 2018. novemberében tárgyalta a fenntartásában lévő közgyűjtemény működéséről szóló beszámolót. Most, mivel a képviselőtestület újjáalakult, felhasználom az alkalmat, hogy átfogóan és részletesen bemutassam annak működését, majd az elmúlt évben végzett tevékenységét, valamint a működés megújítására, jobbítására irányuló javaslataimat tárom a testület elé megvitatásra.

Prológ

A Révfülpi Honismereti Gyűjtemény (továbbiakban: Gyűjtemény) Révfülp Nagyközség Önkormányzata tulajdonában és fenntartásában lévő, szakminisztériumi működési engedéllyel rendelkező helyi muzeális intézmény. Működési kereteit a hatályos jogszabályok írják elő, tevékenységét és fejlesztési céljait pedig a fenntartó önkormányzati képviselő-testület rendszeresen értékeli és határozza meg.

I. Rövid múzeumtörténet

A Benke László nyugalmazott iskolaigazgató által alapított és több mint négy évtizeden keresztül általa gyűjtött és kezelt kultúrkinccs-együttes **1991 júliusában** kötelezettségvállalás közérdekű célra címen – ajánlóútján – került Révfülp Nagyközség Önkormányzatának kezelésébe. A helyi önkormányzati képviselőtestület határozata alapján 1991. szeptemberétől tiszteletdíjas gyűjteménykezelő kezdte rendezni és feldolgozni a muzeális anyagot, majd a következő esztendő februárjától egy fűtött múzeumi raktár, feldolgozó iroda is kialakításra került a régi Káli úti fogorvosi rendelőben.

A jogi státuszát tekintve a korábbi magángyűjtemény – a Laczkó Dezső Megyei Múzeum munkatársainak szakmai javaslata alapján – **1992 novemberében** kapott **minisztériumi működési engedélyt** és alakult **Honismereti Gyűjtemény** elnevezéssel (MK/b/81. számon) Révfülp Nagyközség muzeális, nem önálló költségvetési intézményévé.

A gyűjtemény fenntartására és működtetésére az 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről, valamint ennek a végrehajtási jogszabályai vonatkoznak. A gyűjtemény szakmai gondozását, működtetését az előírt szakvégtzettség alapján 2007-től díjazás nélkül, ráérő időmben, társadalmi munkában látom el.

1. A múzeum elhelyezése, épülete

A muzeális intézmények, gyűjtemények lényegében két részből állnak. Egyrészt a gyűjteményeket őrző, **raktár, feldolgozó helyiségekből**, másrészt a **kiállítói terekből**. Az új község háza felépültével felszabaduló egykori tóparti házasságkötő terembe 1995-ben költözött a gyűjtemény egésze.

- **1995. július 29-én** a Balaton tó partján lévő múzeumépületben nyílt meg a „...a világ egyik legszebb tája...” c. állandó, **80 m²-es** hely- és fürdőtörténeti állandó kiállítás.
- A kiállító teremhez egy **6 m²-es** fűtetlen raktár-feldolgozó helyiség tartozik, ahol a gyűjtemény többi, kiállításon nem szereplő leltározott és feldolgozásra váró anyagegyüttese van elhelyezve.
- **2009 júliusában** a helyi szőlőművelés tárgyainak összegyűjtésével, önkéntes munkával és a Balatoni Fejlesztési Tanács pályázati támogatásával az orvosi rendelő alatti régi, 130 éves egykori pincében megnyílt a „...**Tüzes ízű Fülpi**” c. pincekiállítás.

2. A múzeum gyűjtő, nyilvántartó és megőrző tevékenysége

2.1 Gyűjteménygyarapítás. Benke László által átadott kulturális javak feldolgozása folyamatosan visszamenőleg történik. A leltározás, beazonosítás mellett a kurrens anyagok (rendezvények meghívói, plakátjai stb.) valamint archív Révfülöp és környékéhez kapcsolódó anyagok felkutatása és a múzeum számára történő begyűjtése is folyik.

Rengeteg helyi állandó és üdülőtulajdonos juttatott el a Múzeum számára anyagokat a teljesség igénye nélkül pl. Dr. Kuncz Eleménné, Benke László hozzátartozói, Dr. Vértes László, Rácz László, ifj. Szegi János, Hajdú Margit, Virág Barnabás, Jurányi Attila, Horváth József, Bogdán József, Elek Józsefné, Fonay Tibor, Hoffbauer Antal, Kun Ferenc, Müller Márton, Nagy Károlyné, Poór Ferenc (Zánka), Rainer Pál, Papp Istvánné, Stumpf Károlyné, H. Szabó Lajos, Zsifkovics László, Gyurkó László, Kovács György, Viszt Lászlóné, Bódis Lászlóné, Cseke Zsolt, Drekszler Jenő, Gáspár Zoltán, Gerhát Jánosné, Grozdits Károly, Gyurkóné Kovács Bea, Kiss Ágnes, Kuczogi Erzsébet, Marton Ida, Nagy Károlyné, Nessi Zsuzsanna, Paál Boglárka, Paál László András, Pattantyús Gergely, Rádóczy Kálmánné, Szabó István, Székely Istvánné stb., illetve a a pincekiállításra tárgyakat kb. 20 családtól kaptunk, stb.

2.2 Nyilvántartás (leltározás). A múzeumi törvény alapján, a leltározás formai feltételeinek megfelelően múzeumi gyarapodási naplóban, illetve fotó-képeslap leltárkönyvben kerül feldolgozásra a nagyszámú, korábban, illetve az újabban gyűjtött tárgyi és dokumentációs anyag. 2018. december 31-i állapot szerint a Múzeum gyűjteményeinek leltározottság állapota: **1.992 darab múzeumi relikvia**. Ezenkívül kb. **2.000 db** leltározástalan, részben listázott múzeumi tárgy található még a gyűjteményben.

2.3 Megőrzés. A leltározott múzeumi javak dossziékban és Salgó polcrendszeren a raktárban van elhelyezve. A raktár állapota zsúfolt, a feldolgozó munka folytatására téli időszakban nincs lehetőség. Fűtés nincs, a tél folyamán +6 C fokot mértünk a raktárban.

3. A múzeum feldolgozó és kiállító tevékenysége

3.1 Múzeumi, honismereti jellegű publikációk. E területen mások megítélése szerint rendkívül sikeres Révfülöp. Rendszeresen olvashatnak feldolgozásokat és forrásközléseket régebben a **Révfülöpi Képek** c. lapban, jelenleg is a **Villa Filip** c. egyesületi honismereti közlönyben, illetve a **Révfülöpi Kiskönyvtár**, valamint a **Révfülöpi Honismereti Füzetek** c. sorozatok kiadványaiban.

Ezen kívül tudományos dolgozatok és forrásközlések jelentek meg az országos és megyei szakfolyóiratokban (Honismeret, Veszprém Megyei Honismereti tanulmányok, Hévíz stb.), és napilapokban (Napló, Vasárnapi Hírek stb.)

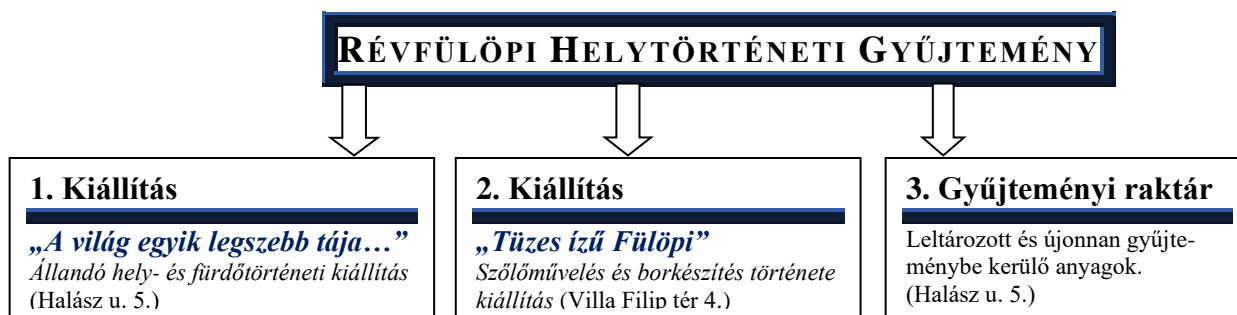
3.2 A Múzeum kutathatósága. A múzeumunk számos esetben állt a bizonyos témákban információt keresők, kutatók rendelkezésére. Például közös kutatás keretében összegyűjtöttük a múzeumban található Révfülöpi Fürdő- és Partszépítő Egyesület történetéhez kapcsolódó iratanyagot, Lisziák Elek filmrendező révfülöpi filmjéhez képanyagot kölcsönöztünk stb. Főiskolások diplomamunkájához többször adtunk anyagokat. Egyéni kutatók, érdeklődők számára is sok alkalommal adtunk felvilágosítást, adatot, másolatban iratot, fényképet (Pl.: Hajdú Margit, Dr. Kuncz Eleménné, Müller Márton, Nochta Judit, ifj. Paulik Mihály, Rainer Pál, Dr. Vértes László). Horváth József révfülöpi versesköteteihez, illetve az MTA Tihanyi Limnológiai Kutatóintézet Könyvtára számára is szolgáltatott Gyűjteményünk fotóanyagot. A kutathatóság előzetes egyeztetés alapján alkalmasszerűen biztosított a gyűjteményben.

3.3 Ellenőrzés, szakmai felügyelet. A gyűjteményben végzett szakmai munkáról Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete részletesen és rendszeresen számoltatta be a gyűjtemény vezetőjét. A beszámolókat régebben a Révfülöpi Képek, az utóbbi másfél évtizedben a Honismereti Gyűjtemény (rész)közlönye, a Villa Filip című honismereti lap tette közzé több alkalommal.

2007 elején a Kulturális Örökség Minisztérium által bonyolított újkori történelmi muzeológia **szakfelügyeleti vizsgálatra** került sor a Révfülöpi Honismereti Gyűjteményben is. A helyszíni vizsgálatot **Demeter Zsuzsa** területi szakfelügyelő, főmuzeológus (Budapesti Történelmi Múzeum) végezte. Részlet a vizsgálat összegzéséből: „A Révfülöpi Honismereti gyűjteményben tett vizsgálat alapján az a véleményem, hogy a gyűjtemény egy jól működő, élő gyűjtemény, tervekkel, programokkal. Köszönhető ez mindenekelőtt a szakmai feladatokat ellátó muzeológus munkájának, az önkormányzat támogatásának, és a Honismereti Egyesülettel, valamint a lakossággal való szoros együttműködésnek.” A vizsgálat több változtatási javaslatokat is fogalmazta meg az önkormányzat felé.

II. Jelenlegi működési struktúra

III. A Gyűjtemény 2019. évi működése

A Gyűjtemény és kiállításai településünk kulturális és turisztikai szolgáltató intézményei. A nyári fődényben a kiállítás folyamatos nyitva tartás mellett érdekes látnivalók bemutatásával, év közben közgyűlések, előadások, alkalmi tematikus kiállítások programkínálatát valósítja meg.

1. Kiállítások

„A világ egyik legszebb tája...” c. Halász utcai fürdő- és helytörténeti kiállítás 2019-ben június második felétől október végéig, késődélután-este volt nyitva napi 6, a vége felé 4 órában. A kiállítások a képviselő-testületi határozat értelmében ingyenesen látogathatók, felügyeletét és a nyilvántartás vezetését a teremőr végzi. Látogatottsági adatok az elmúlt négy évben:

Év	Gyermek	Felnőtt	Összes látogató
2016	322	916	1238 fő
2017	315	1113	1428 fő
2018	383	1321	1704 fő
2019	430	1516	1946 fő

Éves szinten ehhez a létszámhoz év közbeni egyedi látogatóként, helyi rendezvények résztvevőjeként még kb. 200-300 fő járul.

„A tüzes ízű fülöpi...” pincemúzeum (Villa Filip tér) ez év folyamán nem tartott nyitva. Látogatására a Tourinform Irodában való előzetes egyeztetéssel, kérésre „kulcsos” módszerrel volt lehetséges. Látogatottsági adatairól nincs tudomásom.

Értékelés: Annak ellenére, hogy Révfülöp kultúrtörténeti kiállítóhelyeit sem helyi szinten sem marketing-eszközökkel semmilyen látványos reklámmal nem ajánljuk vendégeink figyelmébe, az idei évben **tovább nőtt a látogatók száma, a vendégkönyvben pozitív, köszönő és dicsérő bejegyzések méltatják** a kiállítás létrehozóit, fentartóját. (Köszönet Rádóczy Péter teremőrnek és a Tourinform iroda munkatársainak.)

A pincemúzeum meghatározott időszakban történő nyári üzemeltetése megoldandó jövőbeni kihívás.

2. Rendezvények a Gyűjteményben

- A *Magyar Költészet Napja* tiszteletére **Németh István Péter** költő, irodalomtörténész **Baltoni anxyz** c. nyilvános előadását szervezte meg a Révfülöpi Honismereti Egyesület. (2019. április 14.)
- A **Révfülöpi Honismereti Egyesület közgyűlését** (2019. május 18.) tartotta a gyűjteményben.
- **Villa Filip kiadványbemutató** nyilvános rendezvényére került sor a gyűjteményben a RH. Egyesület szervezésében (2019. május 18.).
- A „Szubjektív helytörténet” sorozat keretében **Grozdits Károly** nyilvános előadására került sor **„A Szent Annától az afrikai szerelemig”** címmel az RH Egyesület szervezésében. (2019. július 26.)
- **Holdfelvételek Révfülöpön Greizből!** címmel szerveztünk 2019. augusztus 3-15-ig látogatható kamarakiállítást a greizi Astronomische Gesellschaft Greiz e. V. tagjainak látványos holdfelvételeiből.
- A „Szubjektív helytörténet” sorozat jegyében **Luxné dr. Vincze Judit** **„Ó a Balaton, régi nyarakon”** c. nyilvános előadására, illetve **P. Miklós Tamás** **„Szerkesztés közben”** c. képvetítésére került sor a gyűjteményben (2019. szeptember 13.)
- A nyár folyamán a kiállítások nyitva tartásának idején a Honismereti Egyesület kezdeményezésére nagyméretű televíziós panelen **Révfülöp múltját bemutató kép-film** folyamatos vetítésére került sor.

IV. Költségek, kiadások

Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete 131/2018. (XI.05.) Kt. határozatában 200.000,-Ft összeget biztosított gyűjteményfejlesztési célra. Az összegből 2019-ben antikváriumi árverésen megvásároltuk:

- a révfülpői telephelyű Zala-Somogyi Gőzhajózási Rt. ritka részvényjegyét, és helyi vonatkozású irat és fotó gyűjteményt mindösszesen kb. 150.000,-Ft értékben.

Az önkormányzati közgyűjtemény fenntartási költsége:

- szakmai személyi költség 0,-Ft,
- teremőr személyi költség: 5 havi, napi 6, illetve 4 órai nyitva tartással,
- dologi: áram költség (sajnos a lámpák több mint fele nem ég), fűtés temperált, csak téli rendezvények alkalmával kerül bekapcsolásra, víz költség (minimális). Mindösszesen kb. 100-150.000,-Ft.

V. Javaslatok, tennivalók

Annak ellenére, hogy évente megközelítőleg 2.000 személy fordul meg a gyűjteményben, és rendezvényhelyszínként is használjuk, az épület (Halász u. 5.) infrastrukturális helyzete rendkívül rossz állapotú. Repezett falak, omló vakolat kívül-belül (vízelvezetés megoldatlansága, lyukas ereszcatorna, vizesblokk szellőzése), 24 éve (1995-ben!) készült kiállítási installáció, fűthetetlen gyűjteményi raktár stb.

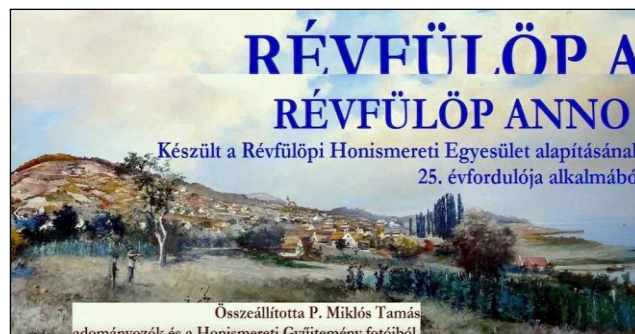
Az elmúlt években halogattuk a gyűjtemény rendbehozását, kiállításának látványosabbá tételét arra várva, hogy pályázati támogatással vagy saját erőből nagyvolumenű fejlesztés keretében kerítünk rá sort. Magam is egyetértettem azzal, hogy a Gyűjteményt a települési értékörzés és turisztikai programkínálat egybefűzése jegyében az infrastrukturális felújítások részeként valósítsuk meg. De a helyzet egyre romlik...

Jelenleg nem látom a Révfülpői Honismereti Gyűjteménynek a Halász utcai térségfejlesztésben tervezett pozícióját, turisztikai attrakcióként való fejlesztését és jövőbeni működésének helyét.

A kulturális és turisztikai látogatóközpont 2018. októberében építési engedélye szerint:

Az épületben egy kulturális és turisztikai látogatóközpont kerül kialakításra, melyben helyet kap a földszinten egy galéria, előadó terem, vizesblokkok, raktárak, recepció, lépcső és lift, a tetőtérben pedig honismereti múzeum, raktár és gépészeti helyiségek. Ezt hibás szakmai és turisztikai elgondolásnak tartom!

Kérem segítségüket és támogatásukat is a korábbiakban már többször is elhatározott Honismereti Gyűjtemény Benke Lászlóról történő elnevezése és a működési engedély módosítása, a szakmai feldolgozás és munka folytatása, és ennek anyagi biztosítása, az új állandó kiállítás felújításáról szóló koncepció előkészítése és a képviselőtestület elé terjesztése vonatkozásában is.

Tisztelt képviselő-testület!

Ezúton is megköszönöm a korábbi képviselők és polgármester úr gyűjteménytámogató hozzáállását! Kérem beszámolómat megvitatni és elfogadni, javaslataikat megfogalmazni, Révfülöp értékapoló, fejlesztő munkámat a jövőben is támogatni szíveskedjenek.

Révfülöp, 2019. november 10.

Miklós Tamás
gyűjteményvezető

Határozati javaslat:

1. Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete a Révfülöpi Honismereti Gyűjtemény működéséről szóló beszámolót elfogadja.
2. Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete egyetért azzal, hogy a helyi muzeális intézmény – annak létrehozójáról és településnek adományozójáról – Benke Lászlóról legyen elnevezve „Benke László Honismereti Gyűjtemény” néven, és ezzel kapcsolatban a működési engedély megújításra kerüljön.
3. Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete a 2020. évi költségvetésben a közművelődési költségkeretben elkülönítve 300.000,-Ft összeget tervez a gyűjtemény szakmai beszerzéseire.
4. Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete egyetért azzal, hogy felülvizsgálja a Révfülöpi Honismereti Gyűjteménynek a kulturális és turisztikai látogatóközpont tetőtérben történő elhelyezését.
5. Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete egyetért a „A tüzes ízű fülöpi...” pincemúzeum turisztikai idejében történő naponta meghatározott idejű nyitva tartásával.

Felelős: Kondor Géza polgármester

Határidő: folyamatos.